

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 20 кор.
на пів року . . . . . 10 кор.
на чверть року . . . . . 5 кор.
на місяць . . . . . 170 кор.

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віра не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5¹/₂ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» від ч. 1. пл. Домбровського (Хорунжия). Експедиция місячна в Агенции Соколовського в пасажи Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застербженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по шні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Спільний бюджет і воєнні видатки.

(X) Міністерство війни пропонує делегациям сим разом незвичайно великі домаганя. Вправді старає ся міністерство війни успокоїти опінію тим, що се не є нові видатки, а лише домаганя розложені на цілу чергу літ, але се не велика ріжниця. Іменно розходять ся тут о видатки на нові канони, обчислені на около 165 мільонів. З того вже на р. 1904 ухвалено 15 мільонів, а колиб такими ратами признавано на дальші видатки, то треба би около 10 літ, щоби покрити всі кошти. Тимчасом міністер війни вимагає на слідуєчий рік зараз 50 мільонів, а так само вимагає він і на інші потреби оружія, котрі щорічно появляють ся в рубриці надзвичайних видатків, на ту ціль 38 мільонів, отже разом 88 мільонів. За міністром війни не хоче остати позаду командант маринарки і вимагає на будову нових кораблів і вивінованє маринарки більш 75 мільонів, так що видатки на військо і флоту мають виносити більше як 163 мільонів.

Дотичні предлоги зазначають цілком виразно, що ті видатки мають бути означеними ратами вставлені в слідуєчих роках в бюджеті, але вже не яко домаганя, котрі мають бути виплачені, лише яко звороті обосторонним міністерствам скарбу. Міністерство війни уявляє собі отже, що обосторонні міністри скарбу мають єму дати дво- або трирічний задаток, котрий міністерство війни опісля тим способом сплатить, що в слідуєчих роках не буде предкладати нових домагань.

Якжеж мають обосторонні міністри скарбу заспокоїти ті величезні домаганя міністерства війни? Они мають затигнути позичку 200—400 мільонів і вставити до бюджету проценти і амортизаційну квоту. Амортизаційною квотою вдовольить ся § 14-ий, після котрого «тривале обтяженє державного скарбу» сим §-ом є виключене. В дневниках уже від довшого часу можна було стрітити ся з ось якою аргументацією: наколи довг не є тривалий, лише поступенно амортизує ся, тоді і обтяженє скарбу не є тривале, лише переходове, отже не є виключене §-ом 14-им. Тепер отже хотять сю аргументацію практично примінити і обминути труднощі, на які вказували др. Лехер і др. Крамарж, що нібито правительство теперішнє дійшло до такого ступня наслідком обструкції, що дальше не зможе собі порадиити без ухвали парламенту.

Нема що сумнівати ся, що сі воєнні домаганя, до котрих треба ще додати видатки на альпейські залізниці (195 мільонів про які ми недавно писали — о 60 мільонів більше, як первісно обчислено) — а з сим стоїть неперечно завізанє президента делегаций Яворського до цісаря — а ті видатки уважає правительство конечними і неминуєчими, то населенє не дуже буде турбувати ся тим, чи переведене сих видатків буде зроблене на основі §. 14-го чи инакше. Правительство очевидно кер-

мує ся тут таким поглядом, що оно повинно дати промисловцям і тисячам робітників спромогу зарібку, а та спромога теперішними воєнними і иншими критичними обставинами є доволі обмежена. Наслідком того вимагані правительство видатки набирають до певного ступня прикмет елементарного кредиту. Тим способом знов буде знищена дошка ратункова, на яку числила обструкція парламентарна.

Окрім сих великих видатків воєнних на 165 мільонів корон вставляє правительство в рамках спільного бюджету запотребованє бруто 77,114.997 корон отже о + 2,139.608 К більше як в 1904 р. До того треба додати окупаційний кредит 7,967.114 К отже о 1,001.643 К висше як в 1904 р. Коли се власне покритє потрутимо від загального бруто запотребованя, то остане нето запотребованя 369,147.883 (отже о + 1,137.965 К).

Доходи з цпа преліміновані на 122,755.300 К (+ 1,443.310 К більше як в р. 1904). По потрученю коштів правительственного заряду 6,600.000 на австрійські і угорські краї і 1,428.571 К на Боснію, то остане з цпа 114,716.729 К. Коли потрутимо сю надвишку з цпа від нето запотребованя 369,147.883 К, то остане чисте запотребованє, котре має бути покритє спільною квотою достарчуваною з австрійських і угорських країв 254,431.154 (— 305.365) К. Позаяк наслідком обструкції також від 1. липня на дальший рік Корона знов має ріпати що-до відносин квоти, то й тепер остануть дотеперішні відносини, на Австрию припадає 65.6%, на Угорщину 34.4%. Отже австрійска квота буде виносити 156,906.837 К (— 202.306) а угорска 87,524.316 (— 104.939) К.

Товариство „Просьвіта“

від 1 січня 1902. р. до 31. грудня 1903. р.

(Дальше).

10. Філія «Просьвіти» в Коломиї. Філія переводила люстрації Читалень «Просьвіти» в своїм окрузі. Крім сего відпоручник філії «Просьвіти» проф. Колодницький їздив на відновленє Читалень в Кутах. На зборах Читалень в Вербіжжє мав п. проф. Раковський виклад про вулькани, демонструючи єго оптичними образками. Дня 19. мая 1902 урядила філія просьвітно-економічне віче, а вечером того самого дня аматорску виставу штуки «Наталка Полтавка», виключно силами членів Читалень «Просьвіти» в Балинцях. Виділ завізвав також всі читаленьі свого округа до святкованя памяти Т. Шевченка. Дня 25. марця 1903. відбули ся загальні збори при участі звиж 200 членів, майже виключно самих селян. На сих зборах головою філії вибрано проф. Омеляна Колодницького а заступником д-ра Леся Кудьяцького. По виборі слідував виклад проф. Колодницького на тему: «Становище селян на Буковині перед єї прилученєм до Австрії». П. Порошко виголосив цікавий реферат о садівництві. По зборах відбули ся вечерниці в память Т. Шевченка. Читалень «Просьвіти» має філія в своїм окрузі 28; з того в р. 1902 і 1903 основано 7.

11. Філія «Просьвіти» в Комарні (на повіт рудецкий). В р. 1902 основано в Рудеччині старанєм філії 8 Читалень «Просьвіти» а делегатом на отворенях тих Читалень був о. Стефан Онишкевич з Хишевич. Філія надглядала діяльність Читалень «Просьвіти» і старала ся, аби кожда Читаленья в назначеним часі відбувала свої загальні збори. Філія урядила в р. 1902 концерт в Гошанах, аматорску виставу в Хишевичах і фантову лотерію в Комарні. Ся лотерія принесла 120 К чистого доходу, який обернено на основану філією «Селянську Бурсу» в Комарні. Товариство задаткове в Комарні уділило філії на цілі бурси запомогу в квоті 50 К. Помимо браку фондів удалось філії при помочи датків жертволюбних патріотів удержати в бурсі 15 селянських хлопців. Дня 26. січня 1904. відбули ся загальні збори філії. Головою вибрано о. Онишкевича а до Виділу між иншими о. П. Петрика. На сих зборах відбув ся економічний реферат а крім сего загальні збори вибрали комітет, аложенний з 4 осіб, котрому поручено закупити відповідну площу під будову власного дому бурси, що і вдалось вповні згаданому комітету і бурса філії «Просьвіти» має тепер свою реальність, на котрій буде дім. Читалень «Просьвіти» має філія в своїм окрузі 28; з того в р. 1902 і 1903 засновано 11.

12. Філія «Просьвіти» в Кутах. Ся філія за два послідні роки не проявила жадного знаку життя. Головий Виділ Товариства «Просьвіти» відносив ся в тій справі до Виділу філії а також до видійших людей в окрузі, на жаль однак не дістав відповіді на свої письма. З уваги, що косівський повіт, се один з найтемнійших закутин Галичини, пожаданним було-б, аби ся філія стала діяльною і то тим більше, що Косівщина має на стілько інтелігентних сил, що можуть повести просьвітно-економічну роботу в своїм повіті. Читалень «Просьвіти» має філія в своїм окрузі 16; з того в р. 1902 і 1903 основано 6.

13. Філія «Просьвіти» у Львові. Загальні збори філії відбули ся дня 15. лютого 1902. До Виділу війшли о. Михайло Жарский зі Стронятина яко голова а ч. Сень Мотта з Лісневич яко заступник. На сих зборах мав п. Король реферат о штучних навозах. В р. 1902 числила філія 244 членів. Старанєм філії при співучасті академічного хору відбули ся вечерниці Шевченкові майже в кожній Читаленьі «Просьвіти» львівського округа. Дня 3. лютого 1903. відбули ся загальні збори філії з рефератами відпоручників Головного Виділу пп. Загайкевича Вол. і Льонгіна Цегельського. До Виділу війшли о. М. Жарский яко голова а ч. Василь Бахор з Вислобок яко заступник. По зборах відбув ся в саях «Рускої Бесіди» вечерок в честь Шевченка. Поодинокі точки програми виконали селянські хори з Водник і Романова. Дня 17. мая 1903. урядила філія людовий концерт у Львові в честь Шевченка. Програму виконув хор Читалень «Просьвіти» в Винниках і оркестра ремісничої бурси у Львові. Дня 31. мая 1903. урядила філія просьвітно-економічне віче в Бродках. Філія має в своїм окрузі Читалень «Просьвіти» 48; з чого в р. 1902 і 1903 основано 10.

14. Філія «Просьвіти» в Мостисках. Філія основана в р. 1903 старанєм п. Захара Скварка, кандидата адвокатского в Мостисках. Перші загальні збори відбули ся дня 15. серпня 1903. До виділу війшли п. Захар Скварко, яко голова, і о. Лев Левицкий, яко заступник голови. Виділ

Средство на блохи. Бере ся дубову або соснову кору і тре ся єї на муку. Відтак треба зловити блоху, взяти єї між коліна і шпилькою напхати єї в рот або нїздра тої муки, а блоха від того певно здохне. (З календаря гошч. Качковського).

Просить ся о 1 сотик на будову Дому «СОКОЛА» у Львові.

Посмертні оповістки.

— Олекса Тянякевич, радник краєвого суду, голова бережанської філії „Просьвіти“, голова міщ. читальні „Просьвіти“, голова Тов-а „Руска Бурса“, нач. директор Тов-а „Народний Дім“, член Ради надз. Тов-а „Надія“, член Тов-а ім. Т. Шевченка у Львові і прч. і прч., упокоїв ся дня 19. с. м. в Бережанах в 49. році життя. Похорони відбудуть ся в суботу 21. мая с. р. о 8. год. рано з мійської лічниці. В. в. п.!

— О. Іван Гургула, декан галицький, парох в Ганівцях, упокоїв ся дня 17. с. м. в 58. році життя, а в 35. р. сьвященства. В. в. п.!

— О. Маркил Мигулович, декан затварницький, парох в Чирній, почетний крилошанин перемиської Консисторії, упокоїв ся дня 16. с. м. в 68. році життя, а в 45. р. сьвященства. В. в. п.!

Телеграми

з дня 20. мая.

Відень. Цісар перебуде в Будапешті до 26. с. м., почім виїде до Бруку н. Лит. на інспекцію війська. Дня 28. с. м. приїде до Відня, а дня 3. червня виїде знова до Будапешту на 12-денний побут.

Берлин. Vossische Ztg. доносить, що іспанський король Альфонс приїде у відвідни до німецького цісара на сегорічні маневри.

Софія. Вчора відбули ся ту збори македонських перебігців, яким болгарске правительство приказало винести ся в свояси. Ухвалено запротестувати проти сего приказу.

Льондон. Япаньска дивізія під охороною пушок з япаньских кораблів висіла коло Кайчу і машерує до Ньювану.

Петербург. З Владивостока доносять, що все населене міста з вїмком військової залоги виїхало. Залога має живности на один рік.

Надіслане.

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординус

при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

ФІЗИКАЛЬНО-ДИЄТИЧНА ЛІЧНИЦЯ

Д-ра А. Тарнавського

в Косові, ст. зел. Заболотів (за Коломиєю) отворена від 1. мая до кінця жовтня. 96 (7-15)

„Тревоги автора і видавника“

(гумористична подія з натури) О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації «Руслана» та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері виносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.)

Александр Стефан — В. Щурат.

УЧЕБНИК Французької мови

Часть I. Апробований для всіх середних женських шкіл.

Примірник оправлений в полотно 2 К 50 с. (на поштову пересилку 15 с). Купити можна лиш в Рускім Інституті для дівчат в Перемишлі.

Християнський Календар МІСІОНАРЯ на 1904 рік

коштує лише 50 сот., а з поштовою пересилкою 60 сот. Зміст багатий, ілюстрації гарні. При закупні більше примірників вельми значний опуст. Висилає лише за готівку: Видавництво Чина св. Василя В. в Жовкві.

Найновіший твір

Л. Лопатинського

„ПАРАЦЯ“

комедія в 3 актах зі співами

(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором і жвавим діяльогом. Ся комедія збогачує знатно галерию типів у наших народних штуках так з кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розмішена рівномірно між мужиків і павів, і тому ся комедія надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії упростіженим недотепою, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

Ціна 2 кор.

Набути можна у накладчика С. Горуна у Львові, пл. Домбровського ч. 1, і в книгарнях.

ТОВАРИСТВО взаїмного КРЕДИТУ

„Джїстер“

стоваришене зареєстроване в обмеженому порукою у Львові, ринок ч. 10, дїм „Просьвіти“.

ЧЛЕНАМИ ТОВАРИСТВА можуть бути тількс обезпечені тревало в „Джїстрі“ від огню. Членський удїл 50 К можна зложити в ратах; висове 2 К.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА можуть зятягти ПОЗИЧКИ на 6½% за предложенем відповідної гіпотекы або поруки; сплату більших позичок розкладає ся на 10 літ.

ПРИ ПАРЦЕЛЯЦІЯХ і иншім купні землі нехай купуючі звертають ся за позичками до „ДЖІСТРА“.

ВКЛАДКИ щадничі приймає Товариство на 4%.

З ЧИСТОГО зиску дістають члени дивіденду від удїлів а часть зиску призначає ся на добродійні ціли; дотепер удїлено на церкви, бурси, школи і т. и. 16.385 К.

Стан 31. грудня 1903:

Вкладки	1,444.589 К.
Удїли	109.835 К.
Фонди резервові	21.318 К.
Позички	1,330.822 К.
Цінні папери, льох в банках і на рах. біжучий	280.681 К.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.
Банку
Гіпотечного
з купує і продає
всякі
папери цінні
і МОНЕТИ
по найдешевшім курсі деннім не числячи ніякої провізії.

В книгарни Товариства ім. Шевченка і в книгарни Ставропигійській можна дістати отсі праці видані проф. д-ром Ів. Копачом:

Будучність гімназий. Ціна 1 К.

Партийна політика і морал. Ц. 50 с.

Родинне житє (під розвагу руским «соколкам і паннам»). Ц. 50 с.

Соціалїзм, етика і політика (під розвагу «старшим і молодшим»). Ц. 50 с.

Три перші праці зладжені на основі творів професора берляньского університету д-ра Фрідріха Паульзена.

Читайте!

Читайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажаючи, щоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видає сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. „ПОЕЗІЇ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнішою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських клясіків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опусту. Висилає ся тілько за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: КАНЦЕЛЯРИЯ «ПРОСЬВІТИ» у ЛЬВОВІ (Ринок ч. 10.).

До Америки Лінія Кунарда.

Високе ц. к. Намісництво рескриптом з дня 29. цвїтня 1904 до ч. 56635 приняло до затверджуючої відомости

утворене у Львові заступства перевозового товариства 92(4—5)

„Cunard Steam-Ship Company Limited“

в Ліверпулю і обнята заступства тогож для Королїства Галичини з великим Князівством Краківским через п. Йосифа Айлього (Eile).

Найліпший перевіз осіб і товарів на лінії Триєст-Америка.

Бюро заступства: Львів, ул. Браєрівска.